

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85,

A helyzet képe.

Ki okoskodhatná ki, hogy micsoda fordulatot vesz már holnapra a mai politikai harc?

Ki tudná megmondani, mi lesz holnap, vagy holnapután?

Mint mikor a tengeren járó hajón elromlik a delecta és a szélétől felkorbácsolott hullámok cél nélkül ragadják, hányják-vetik a hajót; akként a mostani parlamenti harc hullumain a kibontakozásnak minden reménye nélkül hanykolódik országunknak a sorsa.

Ha egy pillanatra kiderül a látóhatár, a másik pillanatban már sötét, haragos fellegek borítják be az eget.

Holnap már oly események adhatják elő magukat, a melyek sokkal messzebb vethetnek vissza a kibontakozástól, mint a mennyire eddig jutottunk. Bármily hosszú legyen a harc, de a két ellentétes politikai áramlatnak összeütközése

A családi titok.

Irta: **Herczeg János.**

Sok száz esztendővel ezeknek előtte, mikor még a nagy Mohamed ugyszólván gyerek ember volt, két hatalmas fejedelem uralkodott Arábiában; Ramajana és Mahabrata. A két fejedelem vad gyűlölettel volt egymásnak irányában, aminek szülő anyja nem más, mint egy szép barna asszony vala.

Volt idő, mikor a fejedelmek a legbensőbb barátságban éltek. Már mint ifjak együtt játszadoztak az erdőkben, együtt mászkáltak a hegyeket és éber fantáziával együtt szóték jövődéli uralkodásuknak szivárványszínekben ragyogó fellegvárait. Mikor aztán trónra kerültek, a gyermekkori cimboraság még bensőbbé vált. Hol az egyik fejedelem lakott heteken át a másikinál s ilyenkor se vége se hossza nem volt a dinom-dánomnak.

minden harmadnap új szituációt teremt.

Kiindultunk a hadi létszám felemelés ellen való tiltakozásból s im a nemzeti aspirációk és a magyar nyelv jogai mellett küzdünk.

Ebben a zavaros helyzetben erős vonásokkal domborodik ki Tisza István gróf miniszterelnök terve: „Megszavazatom az ujonczjavaslatot és az indemnitást s ha az ország belezökkent az alkotmányos utra, akkor apellálok a nemzethez, hogy a szabadelvű párt egységét megteremtsem.“ Tisza olyan kaliberű ember, hogy ha ezt kimondta, akkor meg is akarja tenni.

Terve kivételre a napi országgyűlésen beterjeszti a parallel ülésekre vonatkozó indítványát.

De éppen ez a radikális eljárás lesz az a forrás, melyből újabb tomboló parlamenti viharok fognak előtörni.

Mikor Ramajana fejedelem házához került a szépséges Zarathusa, az egész udvar felfordult fenekesről. Valóságos égi tüntemény volt ez a Zarathusa. Szépség, báj, plasztika egyetemben benne. Természetesen Ramajana feleségei nem jó szemmel nézték az új csillagot, aki módfelett veszedelmes vetélytársnak indult s így minden furfangot fölhasználtak ellene. De hiába. Az isteni Zarathusa, az ő sokat kifejező, igéző nagy szemével meghódította Ramajana őfenségét olyannyira, hogy biz ő nem törődött az országos dolgokkal, kül- vagy belpolitikával, legkevésbé csókjaiért epedő feleségeivel, csak egyedül Zarathusa volt minden gondolatja.

Ez okból valóságos anarkia ütött ki Ramajana mellőzött feleségei között. Olyanok voltak, mint a kiéhezett tigrisek! Bosszúért lihegett lelkük. Ramajana fejedelemet azonban ez a kis válság nem hozta ki sodrából.

Csak Tisza és gárdája az, a mely a házszabályok törvényeiből kitudja magyarázni ennek a törvényességét. A szabadelvű párt nemzeti árnyalata Apponyival az élén ezt negatívummal fogadja s ha felfogásukat nem méltányolják, ki lépnek a pártból, mi által az obstrukció más árnyakban fog megizmosodni.

A nemzeti közérzet pedig még mindig erősen áll a nemzeti követelmények és a magyar nyelv joga mellett.

A csaknem egy év óta tartó válság alatt a hírlapok a szélrózsa minden irányában széthordták e nemzeti küzdelem hírét s nincs Magyarországon falu, a hol a csöndes esték homályában nem folya szó a honállapotáról.

A szolgálatban tartott katona-fiúk kevers levele a meghosszabbított szolgálatról gondolkozóba ejt minden polgárt; kezd kialakulni a nép agyában egy határozott ítélet, hogy mégis csak komoly

Inkább kész volt valamennyi feleségétől elválni, de Zarathusától egy hajszálnyit sem tágitott. Egyszerre egészen megváltozott az asszonynevelés. Barátságosak és türelmesek kezdtek lenni; különösen Zarathusa irányában tanúsítottak figyelmet és előzékenységet. Sokan olyan bizalmas barátságba jöttek vele, hogy legrejtettebb titkukat is feltárták Zarathusának. És különös, hogy ezen titkok egy és ugyanazon természetűek voltak. Nevezetesen: mindegyik asszonynak szive a daliás Mahabrata fejedelemért epedett . . . A hunczut asszonyok célzott értek, mert annyi szép és dicső dolgot regéltek Mahabratáról, hogy Zarathusában meleg érdeklődést keltettek iránta. Zarathusa alig várta a pillanatot, hogy szemtől-szembe láthassa azt a férfit, aki után annyi szép asszony eped és akit még egyik sem birt meghódítani. Mily dicső dolog volna, — gondolá — ha ezt a bálványozott embert lábai előtt láthatná.

Halestély. Bathányi-utca (gőzfürdővel szemben) levő ujonan épült vendéglő-helyiségemben

f. hó 28-án szombaton este tombolával egybekötött halászesztélyre a nagyérdemű közönséget mély tisztelettel meghívom.

Tombola kezdete szini előadás után. **SPIZZER IGJÁRCZ** Kitűnő italokról s ételekről gondoskodom.
VENDÉGLŐS.

40 fillér belépti díj ellenében minden vendég egy tombola jegyet kap.

dolgoknak kell történniük oda fõnn a képviselõházban, mikor ennyire megvan zavarva az ország nyugalma.

A nagy nemzeti harc következtében elemi erõvel tört minden érdek fölé a katona-kérdés. Ez az a központ, mely körül most minden agy a gondolkodásával és szív a lelkesedésével kereng. Az ország egyéb kereskedelmi és gazdasági ügyeivel nem gondol senki. Azzal sem, minõ nagyméretû károk fakadnak a parlament ezen egvoldalu működésének nyomában s mennyire hátramaradunk mi most anyagilag a többi nemzetek mögött, mikor nemzeti érdekeinket kell megvédelmeznünk az osztrák hatalom ellen.

Mig a nyugati nemzetek minden erõjükkel a gazdasági, kulturális érdekek elõrevitelén munkálkodnak, nekünk azért kell küzdenünk, hogy kiszabadítva magunkat a katonai uralom és az osztrák beavatkozás ölelõ karjaiból, előre vihesük nemzeti souverenitásunk ügyét.

Tekintve a mai helyzetet, világosan áll elõttünk, hogy a közel napok még erõsebb megpróbáltatásokban részesítik a magyar nemzet képviselét; le kell tennünk a reményrõl, hogy egy csoda folytán a magyar állam szekere rendes haladás útjára tér, sõt inkább a legkomolyabb akadályok elõtt áll: e válságos pillanatokban minden honpolgárnak arra kell törekednie, hogy megalkossa magának saját lelkiismeretének ítélõszéke elõtt magyar hazája helyzetének a tiszta képét és akkor az a belsõ ítélõbíró, mely ott honol minden embernek a lelke mélyén, azt fogja mondani:

Nem sokáig kellett Zarathusának várnia. Egy ferõfényes tavaszi reggelen, mikor nyitott ablaknál tele tûdõvel szitta be a friss levegõt és ábrándozó szemeivel messze-messze kalandozott el, egyszerre, mintha égbõl potylyant volna, hófehér aranyos kantáru paripán úgy állított be Mahabrata fejedelemet, mint a mesebeli tündérkirály. Az isteni Zarathusát különös meleg futotta végig. Érezte, hogy csak az érkező lehet az a férfi, aki után annyi asszony bolondul . . .

Aztán Zarathusa addig cziczázott Mahabrata fejedellemmel, amig nagyon egymásba gabalyodtak és egy sötét éjszakán a fejedelmi vendéggel eltűnt . . . Sötét éjszaka történt bár a dolog, de azért nagyon világos volt a vérig sértett Ramajana elõtt, aki bizony nem várta legbensõbb barátjától, hogy ily csufot üzzön vele. Gyors futárokat menesztett Mahabratához — azon üzettel, hogy vagy küldje vissza azonnal, illõ tisztelettel Zarathusát, vagy vérével fog érte fizetni.

Mahabrata pedig nem az az ember volt, aki mindjárt megijed. No meg esze ágában sem volt édes zsákmányát kezeibõl kivenni. Napirendre kerültek aztán a háborus-kodások. Ramajana huzta többnyire a rövidbetet. Egyébként pedig: sok ember hagyta a fogát a csatatéren azért a szép asszonyért.

Igaz! ez az ország már sokat, sokat szenvedett s a magyar nemzet sok, sok könnyet és vért hullatott nemzeti intézményéért és alkotmányos szabadságáért; most is sok, sok áldozatába kerül e jelen harc nemzeti aspirációiért és nyelvének jogaiért: de ezeket az áldozatokat meg kell hozni, hogy a magyar nemzet az õ eszményeivel és nyelvének jogaival gyõzedelmeskedjen.

Országgyûlés.

A mai országgyûlés arról volt nevezetes, hogy az ellenzék részérõl erõs támadásban részesítették az új rendszert, mely Hieronymi választása alkalmával Szatmáron dolgozott; továbbá Mukics Simon, Szabadka város II. kerületének függetlenségi képviselõje tartott az ujonczjavaslat ellen hosszú obstrukciós beszédet.

A jegyzõkönyv hitelesítése és bejelentések után Benedek János szólal föl.

— Ugy érzem magamat — mondta Benedek — mint Mészáros hadügyminiszter, aki annak idején a honvédek vereségét jelentve, azt mondta: »A pinczébõl szeretnék beszélni, hogy ne lássék arcom pirulása.« A szégyenpir borítja el az arcát, ha arra gondol mi történt tegnap Szatmárott. Ezen a választáson ütközött meg elõször a kormány a nemzet akaratával. Vesztegettek, erõszakoskodtak. Elõl járt ebben maga Hieronymi Károly, aki a törvényszék elnökének azt mondta, hogy nincsen rendben a törvényszék. A törvényszék kisebb tisztviselõit azzal fenyegette, hogyha az ellenzékre szavaznak, úgy ennek okvetlenül nyoma lesz a minõsítési táblázatokban.

Becsületszavamra kijelentem, hogy számos irnok és irodatiszt panaszkodott nekem emiatt. Hugonnay fõispán szintén napok óta izgatott, korteskedett. Papp Géza polgármester is kapacitált és tullepte a tiszteség határát. Még tegnap reggel jött egy

Néhány év mult el. Ramajana fejedeleme talán nem is eped már a szépséges Zarathusáért, mert hû emberei felfedezték annak párját Visziminda személyében, akinek imbolygó termete, tüzes csókjai az idõknek szárnyainál is jobb bufelejtõ vala.

Ami Mahabrata fejedelmet illeti, annak meg szörnyen kezdett a jó szomszéd és barát hiányozni. Szánta bánta bûnét, már tudniillik a mézes hónapoknak lezajlása után. Diszes küldöttséget menesztett tehát a volt jó czimborához: Ramajana fejedelemehez, a történetek fölött mély sajnálatát fejezve ki, ajándékol egy értékes nagy smaragd gyûrût küldött.

Mikor a küldöttség elment, Ramajana habozott. Nem tudta mit tevõ legyen. Milyen álláspontot foglaljon el? Vajjon a csufos sértés után elfogadja-e Mahabrata ajándékát, mint békejobbót? Összehívta azonnal bizalmas embereit, e fölött tanácskozandó. De nem tudtak itt megállapodni. Elhatározták, hogy elhívják a lángeszû fiatal Mohamedet, akinek csillaga akkor kezdett feltûnedezni. Mohamed pedig így szólt:

— Uram, Fejedelmem! Ez az ajándék a barátságna záloga nem lehet, mert ha ujjad melegétõl felolvad a gyûrû kövében rejtett méreg, az haláloz leszzen!

A gyûrût azonnal szétbontották, jól átvizsgálták és Mohamed jóslata igaznak bizo-

ügynök a függetlenségi pártba és felajánlott ötven vokst ötven forintjával, megjegyzevén, hogy a kormánypárt százat ígért fejérent. Végül felszólítja a kereskedelemügyi minisztert, hogy tisztázza magát. (Helyeslés a baloldalon.)

Hieronymi Károly: Kijelenti, hogy a törvényszéki elnökkel a választásoknál nem beszélt a törvényszék működésérõl. Csupán a tisztviselõk fizetésemelésérõl szóltak s azt mondotta, hogy a nemzet számít a tisztviselõk hazafiságára. Ha korteskedett, csak meggyõzõdésbõl tehetette.

Tisza István: A választásoknál elkövetett szabálytalanságokat az illetõ forumoknak kell megtorolnia. Ő a maga hatáskörében szintén nem hagyja büntetlenül a szabálytalanságokat. Helyteleníti Benedek eljárását, a mely szerinte csak hangulatkeltés. A tisztviselõket nem lehet politikai jogaik gyakorlásától eltítani. (Helyeslés a jobboldalon.)

Választás.

Ezután rátértek a napirendre. Az alelnök-választás volt az elsõ pontja. A névszerinti szavazásnak az volt az eredménye, hogy 147 szavazattal báró Feilitzsch Arturt választották meg alelnöknek.

Az ujonczjavaslat

Mukics Simon volt ennek a javaslatnak elsõ és egyetlen szónoka. A miniszterelnök programjával foglalkozik erõsen. Az se nem elõgséges arra, hogy a nemzet legjõgosabb kívánságainak eleget tegyen, sem nem komoly, sem nem õszinte. A szoldateszka szelleme igazza le a kormányt; hisz ezt a javaslatot még az indemnitásnál is fontosabbnak tartja. Arra nem gondol, hogy az országot kivezesse a törvénytelen állapotból, neki csak katonák kelljenek.

Magyarországra minden befolyás Ausztria és a császár kezében van. Amig pedig mi magunk nem rendelkezünk a haderõnk felett, addig hiába beszélünk önálló magyar államról. A nemzet jövõje örök bizonytalan-

nyult, a gyûrû kövében veszedelmes méreg vala . . . A válasz, amit Mahabratának ugyancsak megvolt fogalmazva; ámde õ azzal védekezett, hogy biz ártatlan a dologban, mert a gyûrût nagyapjától örökölte és még sohasem volt senki ujján. Ramajana fejedeleme, Mohamednek hálából ezer kantar buzát ajándékozott és ezen ügy jóformán befejezést nyert . . .

Nemsokára ezen események után Mahabrata fejedeleme ismét küldött engesztelõ ajándékot Ramajának, még pedig egy gyönyörû hófehér paripát. Nem tudta megint se a fejedeleme, sem a tanácsos urak, hogy mitevõk legyenek? Megint csak elõ kellett hivatni Mohamedet, aki így szólt:

— Ne fogadd el ezt a paripát, mert, ha valaki arra ráül s árnyékát meglátja, attól annyira megijed, hogy menten a földhöz vágja.

Azonnal próbára tették a lovat. Egy halálra ítelt gyilkost ültettek rá. A tüzes vérû paripa úgy a földhöz teremtette, hogy az a szegény gyilkos másvilágba való útja elõtt keresztet sem vethetett.

Szörnyû haragra lobbant már most Ramajana fejedeleme, de haragjában sem feledkezett meg Mohamedrõl, kinek ismét ezer kantar buzát utalványozott és akit legvalóságosabb, legbensõbb és legtitkosabb tanácsosának nevezett ki . . .

ságnak van kitéve, mert a multban is idegen érdekekért a magyar alkotmány letiprására szokták a mi hadseregünket használni.

A tárgyalás alatt levő törvényjavaslat nemcsak az ujonclétszám magasságánál fogva támadja meg az ország anyagi egzisztenciáját, de az a magyar állam függetlenségének egyenes negációja. Történelmi emlékeket idéz elő.

A helyettes tanítói fizetések.

Foglalkozott már több lap a helyettes tanítói fizetések kiutalványozása körül, de egy sem világította meg azt az olvasó közönség szemében úgy, ahogy az tényleg van.

A »Bácskai Hirlap« 274. száma »A helyettes tanítók nem kaptak fizetést« című cikkében szintén foglalkozott ezen ügygyel de az nem világos, nem tiszta és nem is helyes.

Ezen ezikk ugyanis okolja az iskolaszéket, hogy a tanítók szabadságolását nem mérlegeli kellőleg.

Az iskolaszékeknek a tanító által kért szabadságot, ha azt tisztí orvosi bizonyítvány alapján kéri, mérlegelni joga nincs is, mert a nmlts. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter 44246, sz. alatt kiadott »Utasítás« 102-ik pontja világosan és határozottan kimondja, hogy a tanítónak, ha beteg és betegségét tisztí orvosi bizonyítvánnyal igazolja, joga van szabadságra. Tehát a mérlegelés teljes mellőzésével indokolt esetben az iskolaszékeknek a szabadság megadása a kötelessége.

A hivatkozott miniszteri utasítás tisztán és világosan kimondja azt is, hogy a beteg tanító helyettesét az iskolai pénztár fizeti; mivel azonban városunkban ily pénztár nincs, tehát a város házi pénztára tartozik azt fedezni, hogy pedig ezen fedezet, illetve előirányzott költség állítólag kimerült, az onnan magyarázható, hogy más című tanítói fizetéseket is a »helyettesítések« számlájára irtak és fizettek ki. Indokolom ezen

Ennyi szőgyent nem volt hajlandó Ramajana szárazon eltűnni. Háborut akart üzenni Mahabratának.

Össze is hívta a haditanácsot, hol sokan mellette, sohan ellene voltak a háboruskodásnak. Mohamed döntött volna; ő azonban ezen fontos állami kérdésben begomboldzott.

Nem akart nyíltan színt vallani; de kijelentette, hogy véleményét megmondja ugyan de csakis Ramajana fejedelemnek — négy szemközt. A fejedelem kíváncsian vezette be legbelsőbb szobájába, ahol így szólt Mohamed:

— Ne üzenj fejedelmem háborut, mert te a szerelem gyermeke vagy s mint ilyennek nincsen szerencséd!

Ramajana fejedelem rögtön felkereste édes anyját és meginterpellálta ebben a kényes kérdésben.

— Edes fiam! — szólt az anya — való igaz Mohamed szava . . . Mikor megboldogult édesapád (isten nyugosztalja) háborut viselt Csejuta fejedelemmel, vesztett csata után apád halálosan megsebesítve a Hóang folyó partjára menekült egy malomba. En álóltózetben mentem hozzá, hol éjjel nappal ápoltam, de hiába. Edes apád másvilágba költözött . . . A malomból nem távozhattam, mert

állítasomat azzal, hogy van 2—3 betöltetlen állás is, ahol nagyon természetesen megválasztott tanerő működik és ezeknek a fizetése 1903. január 1-e óta mint helyettesítési díj van utalványozva. Ezeknek a fizetése nem helyettes tanítói fizetése, mert aki ezt annak minősíti, annak halvány fogalma sincs a helyettes tanító és a kisegítő tanító közötti különbségről.

Mondja meg én nekem valaki, kit helyettesít Balázs P. Kálmán, kit helyettesít Wagner Aurora, kit helyettesít Futó Ilona, kit helyettesít Jakovosevics Mária?

Senkit, mert ezek betöltetlen állásokban működve, ezek nem helyettes, hanem kisegítő tanítók, minél fogva fizetésük nem utalványozható ki a helyettesítésre előirányzott összegből, hanem azon megtakarított fizetésből, amely az illető kisegítő tanító által ideiglenesen betöltött, de rendszeres állás után esedékes.

Az ily helytelen fizetési címzés eredményezheti csak azt, hogy a helyettes tanítók úgy is csekély (mert élni belőle kevés, meghalásra sok) fizetése 3, mond három hónapig visszatartassék.

Azt pedig indokul felhozni a fizetés kiutalás megtagadásául, hogy 6—7 hónapra szabadságot tanítók vannak, ez röviden és egyszerűen nem igaz, mert egy tanítónak van 5 és egy tanító van 4 hónapi szabadságon és a többi szabadságolása mind rövidebb időtartamu.

Igen ajánlatos pedig meggondolni az embernek, hogy mit vesz a tollára, mert az is meg van írva, hogy ezen szabadságot tanítók csak állítólag betegek.

Nohát kérem ez sok, mert úgy vélem sem a tanító kollégái, sem más nincs hivatva egy tisztí orvosi bizonyítványában kételkedni, mert a hatósági orvos felesküdt közege városunknak és amit ez igazol, azt az iskolaszékeknek nem mérlegelni, hanem elfogadni kell.

Ez a száraz tény, a helyettes tanítók fizetésének kalváriáját végig jártam és most kifejtem az igazat végszavaimban.

a haragos Csejuta mindenfelé kerestetett, hogy agyonlövessen . . . Ott maradtam tehát a malomban és a fiatal molnár gazda, ki igen jó, előzékeny szolgálatkész volt hozzám és . . .

— Elég! — szólt közbe Ramajana — aki dühösen úgy becsapta az ajtót maga után, hogy az ablakok csak úgy reccsogtak-ropogtak . . . Mohamednek megköszönte a jó tanácsot és ismét ezer kautár buzát ajándékozott.

Mikor Mohamed távozni készült, Ramajana fejedelem így szólt hozzá:

— Nagy ember vagy Mohamed! Meghajlom eszed előtt . . . Azt, hogy egy gyűrűben méreg lehet, hogy egy ló úgy vesse le lovaglóját, hogy szörnyet haljon, emberi ész kigondolhat; azt azonban nem tudom még sejteni sem, hogy mily alapon jöttél nyomára az én osaládi titkomnak?

Mohamed rögtön megadta a felvilágosítást, így szólván:

— Uram! Fejedelmem! Mivel tanácsaimat, jó szolgálataimat, buzával, újból buzával és mindig buzával honoráltad, gyarló eszemmel azt gondoltam, hogy te — uram, fejedelmem — más, mint molnár ivadék nem lehetsz!

Sem az iskolaszék, sem a közigazgatás, sem a tanács, sem a helyettesítésre váró tanító nem oka annak, hogy 1903. évi szeptember hó 1. óta a helyettes tanítók fizetést nem kapnak, hanem mindennek oka a számvetői rendetlenségben rejlik, mert nem tudják megkülönböztetni a kisegítő tanítót a helyettes tanítótól, hanem a kisegítő tanító fizetését is a helyettesítési számlára utaltatják ki és a dolog végeredménye az, hogy elköltöttek egy osomó pénzt, de nem arra, amire szánva volt és akkor elindulnak 12 stációon keresztül fedezetet keresni a fizetésre váró helyettes tanítók részére.

Igy áll a megvilágításra várt ügy és ennek természetes következményeként a helyettes tanítók három hónap óta nézhetik az eget és sohajjal táplálkozhatnak.

K. Z. R.

H I R E K.

Szabadka, november 25

— **Közgyűlési póttárgyak.** A mai közgyűlés tárgysorozatába pótlólag a következő tárgyak lettek fölveve: Geiger A. Mór indítványa Tisza István miniszterelnöknek e hó 17-én tartott beszédeért leendő üdvözlése tárgyában. Belügyminiszteri leirat az 1901. 1902-ik évi gyámpénztári mérleg jóváhagyása tárgyában. Honvédelmi miniszter leirata a honvédgyalogsági laktanyában lévő kocsis felszer kibővítése tárgyában vegyes bizottság kiküldése iránt. Telek megváltások. Tanács javaslata az Erzsébet-utca csatornázása és kikövezése tárgyában.

— **Rákóczi-ünnep.** A királyhalmi gazdasági kör e hó 29-én, gazdasági ismeretterjesztő előadással egybekötött Rákóczi-ünnepélye decz. 8-ára maradt el.

— **A sorozás elmaradt.** Tegnap kellett volna megkezdődni Szabadkán a sorozásnak a hadvezetőség megállapított terve szerint. Az azonban most is elmaradt, mint már számtalanszor. A honvédelmi miniszter ugyanis egyik legutóbbi leiratában azt jegyzi meg, hogy a sorozás tényleges végrehajtása iránt az ujonczjutaléknak az országgyűlés által való megajánlása után fog inézkedni. Amint azonban a politikai viszonyok mutatják, ez évben aligha lesz a sorozásból valami.

— **Postamesteri kinevezés.** A kereskedelemügyi miniszter Horváth Lajos t. honvédőhadnagyot Kishegyesre postamesterre nevezte ki.

— **A nagy templom toronyórája.** Az új aera mindenre kiterjedő figyelme egy régi hiány pótlásáról gondoskodott legújabb intézkedésével. A szt. Teréz templom toronyórájának hirtelen messze földet bejárt már, de nem a pontossága révén, hanem, mert évek hosszú sora óta, sohasem lehetett róla az idő állása felől tájékozást nyerni. A mai tanácsülés határozata értelmében 1200 korona lett kiutalva a rozszant időmutató gyökeres helyreállítására s a javítás munkája garanzáciát nyújtó szakértő kezeire lett bízva. Így tehát végre pontos óra is lesz az ország harmadik városában.

— **Hirtelen halál.** Szádeczky Mátyás, vasuti kalauz tegnap este szolgálatát teljesítendő, kiment a pályaudvarra. Amint kiérkezett, rosszul lett és társai tanácsára kocsira ült, hogy haza vitesse magát. Alig érkezett azonban lakására, néhány pillanatnyi haláltusa után elhunyt.

— **Esküvő akadályokkal.** Érdekes incidens történt ma délelőtt a szent Teréz templom előtt. Horváth Balázs sebesicsi földmivelő tartotta esküvőjét szíve választottjával Jurics Teréz kistompai leányzóval. A házasság egyházi megáldása után tudvalevőleg szokásban van, hogy a násznép a menyasszonyos házhoz vonul és csak onnan viszik az új asszonyt az urához. Kis Tompa azonban jó messze van Sebesicstől és a férj hozzátartozói nem igen érezték kedvet a hosszú utra a nyirkos időjárásban. Igen ám, de a menyasszony rokonai sem akartak engedni jussukból s mi történt? Mire az új férj kiért a templomból, a menyasszony eltűnt pereputyostól. Felkaptak a kocsiakra és elhajtottak Kis-Tompára. Egy ideig csak ámult-bámult furcsa helyzetén a fiatal házaspár, de nem talált más megoldást, kénytelen volt rendőri beavatkozást igénybevenni s így a rendőrség segítségével történt hosszas késedelem után az új családi fészék megalapítása.

— **Részleges tisztújítás Baján.** Mint bajai levelezőnk írja: Soultéthy István bajai árvaszéki ülnök és h. elnök december 1-én nyugalomba vonul, minek folytán ezen évi 2800 koronával dotált állásra a december havi bajai közgyűlés, mely jövő hó 8-án fog megtartatni, már kiírja a pályázatot. A kombinációk az új árvaszéki ülnök személyét illetőleg máris megindultak. Legtöbb kilátása Szabó Samu jelenlegi I. aljegyzőnek és dr. Rimler János II. aljegyzőnek van, kik egyformán erős ellenfelek. A jövő hó 8-iki közgyűlésen töltik be a városi mértékhitelítői állást is, melyre erős reflektánsok: Weisz István városi utmester és Spitzer Adolf ny. tanító.

— **Betörés a járlathivatalban.** A közelmúlt napokban ismeretlen tettesek beverték a járlatkivadó hivatal egyik ablakát és azon keresztül bemásztak Csóvics Béla hivatali szobájába, ott felfeszítették az asztalfiókot és 20 drb lebélyezett járlatlevelet elloptak.

— **Tombolaestély.** Holnap, csütörtökön este tombola estély lesz az Otthon kávéház helyiségében. A szép és értékes nyereménytárgyak Neuhaus Bernát Kossuth-utcai divatáru kereskedésének kirakatában láthatók. A színházi előadás befejeztéig, amikor a tombola kezdetét veendi, kitűnő cigányzene szórakoztatja a mulatóhely közönségét.

— **Névmagyarosítás.** Schlegl Ferencz kereskedő ó-szivácsi illetőségű ó-becsei lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel »Szemző«-re változtatta.

— **Magánmének vizsgálata.** A tenyésztésre alkalmas magánménélovak megvizsgálására kiküldött bizottság tegnap járt Szabadkán és az elővezetett 16 drb magánméné közül hetet talált tenyésztésre alkalmasnak. A tenyészállatok tulajdonosai a következők: Vojnics István Gáborfi (1 drb), Vojnics Simon (2 drb), Törley Gyula (1 drb), Vujkovic Czviin Lőrincz (1 drb), Dulics Miklós (1 drb), Medgyánszky Gergely (1 drb).

— **Ékszeroltvajok.** Pausics Máté házába az elmúlt éjjel ismeretlen tettesek az ablakon keresztül bemásztak és a szobából 2 aranygyűrűt, 1 fülbevalót és nagyobb mennyiségű régi pénzeket magukkal vittek. A rendőrség erőlyesen nyomozza a tetteseket.

— **A pagyilkosság.** Palánkáról jelentik, hogy Siakov Urosz ó palánkai gazdát meg-

gyilkolta saját 26 éves fia, hogy örökségéhez hozzá jusson. A kegyetlen fiu baltával ütötte le az apját, holttestét kocsióra tette és kivitte az újvidéki országútra. Még akkor éjjel visszament Palánkára és egy lakodalmas házban reggelig mulatott. A csendőrség a lakodalomban tartóztatta le az apagyilkos fiut, akit aztán bekísértek az újvidéki ügyészség börtönébe.

Törvénykezés.

Párbajozó jogászok.

Patek A. Béla és Szántó Gyula joghallgatók f. évi július hó 18-án többszöri szóváltásból kifolyólag kardpárbajt vívtak a honvédhuszár laktanyában. A párviadal, amely könnyű feltételekkel lett megviva, mindkettőjüknek jelentéktelenebb megsérülésével végződött.

Patek, a kihívó fél a mai tárgyaláson azonnal védekezett, hogy bár ő hiva a párbajellenes mozgalomnak, ellenfele becsúrló nyilatkozatai folytán, kényszerítve volt a fegyveres elégtételadás követelésére.

A kir. törvényszék mindkét rendbeli vádlottat a párviadal vétségében bűnösöknek mondotta ki és azért Patek Bélát *öt napi*, Szántó Gyulát pedig *8 napi* államfogház büntetésre ítélte.

Az ítélet jogerős.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 25-ére borús ködös hűvös időjárás várható elvéve csapadékkal.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Változatos nyugodt áron elkelt 25000 mm. buza, melynél finom áru figyelembe részesült.

Egyéb változatlan.

Ma felmondás nem volt.

A határidő-üzlet kezdetben amerikai magasabb árfolyamokra kellemesebb volt de később az összes cikkek ellanyhultak.

	Kezdeti	Változás
Buza okt.-re	772	771—769
Buza	—	—
Buza ápr. 1904	—	—
Rozs okt.-re	670	669—668
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	—	—
Zab okt.-re	551	550—549
Zab	—	—
Zab áprilisra	—	—
Tengeri okt.-re	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 1904	521	520—519
Repce	—	—
Repce aug.	11.80	11.80—11.90

Felelős szerkesztő:

VAJDA JÓZSEF

Önkéntes árverési hirdetmény.

Neumann Simonné szül. Vojnics Borbála valamint Rohonczy Lőrincz, Rohonczy Szilárdka férj. Vojnics Sándorné és Rohonczy Elemér közös tulajdonát képező és a szabadkai 11500. sz. tkvi betétben felvett 527. hrsz. I. körű (Nemzeti szálloda mögött) 274 □ ölnyi építőhely, valamint ugyanezen tkvi betétben 7497/2 és 7499/1 hrsz. szegedi szőlőben (a vasúti teherpályaudvar mellett) levő 1497 □ ölnyi szőlőterület a rajta levő lakházzal

együtt nyilvános önkéntes árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fog.

Ezen árverés megtartására határnapul **1903. évi december hó 6-ik napjának délelőtt 10 órája** tüzetik ki, Szabadkán I. kör Szerdahelyi-utca 11. szám alatti házhelyre.

Kikiáltási ár a házhelyre 10.000 kor., a szőlőre 4200 kor., de ezen ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatnak. Jogában áll azonban bármelyik tulajdonosnak szinten részt venni az árverésen, s amennyiben az árverezők által megajánlott legmagasabb vételért valamelyik társtulajdonos is megadja az elsőbbség a társtulajdonost illeti meg.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt tulajdonosok megbízottja kezéhez, aki az árverést vezetni fogja a kikiáltási ár 10%-át vagyis a házhelyre 1000 kora, a szőlőre 240 kora készpénzben bánatpénzül letenni.

A megtartandó árverés ellen osakis utóajánlatot lehet a megbízottnál beadni és pedig az árverés határnapjától számítandó 8 napon belül és a leütött vételárnál legalább 10%-kal magasabb vételárra kell ígéretet tenni.

Ha az árverés ellen 8 nap alatt ily utóajánlat nem adatnék be, az árverési vevő részére a társtulajdonosok a végleges szerződést további 8 nap alatt a vételár hátralék lefizetése ellenében kiadni tartoznak. A birtok is ezen időben fog a vevőnek átadatni.

Az eladás tehermentes és az átíratási költségeket az eladók viselik, az adás-vétel utáni illetékeket azonban kizárólag a vevő tartozik fizetni.

Ha az árverési vevő fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, bánatpénzét teljesen elveszti.

Legolcsóbb a

Terézia
 levélpapír

szép Ivori színben, **tükör sima felületű kellemes írás.** — 50 boríték és 50 levélpapír, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható **Neumann Mór** papirkereskedésében Szabadkán

Aki elegánsan és olcsón akar **ruházkodni**

az forduljon

Faragó Albert

kész női ruha üzletéhez

SZABADKA, Deák-u. 3. sz.

Dr. Szilasi Mór ur házában.

Valódi szintartó mosó blouzok 75 krtól feljebb
» parget » 1 irtól »
Igen jó minőségű szövet blouzok 1.75 krtól »
Jó minőségű szövet aljak 2 irtól »
Pongyolák, karton, szövet és pargetban kis gyermek ruhák 50 krtól feljebb. — Raktáron vannak még igen nagy választékban clot, parget, flanel alszoknyák; Fiu és leányka ruhák, clot és lüster ampir kötények, szövött és kötött árukban, u. m. téli alsó ingek, nadrágok úgy férfi mint hölgyek részére.

Szolid és pontos kiszolgálást biztosítva, teljes tisztelettel

FARAGÓ ALBERT.